

Αθήνα, 20 Δεκεμβρίου 2013

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- Δημόσιας Τάξης & Προστασίας του Πολίτη
- Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Ναυτιλίας & Αιγαίου

ΘΕΜΑ: Παράνομες ενέργειες κατ' εντολή του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας σε εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής

Σύμφωνα με ντοκουμέντο που φέρνει στη δημοσιότητα το περιοδικό HOT-DOC (τεύχος Δεκεμβρίου 2013), και το οποίο επιβεβαιώνεται από ηχητικό απόσπασμα που αναπαρήχθη στην εκπομπή του δημοσιογράφου Κώστα Βαξεβάνη στο ραδιοφωνικό σταθμό "Στο Κόκκινο 105.5" (20.12.2013), ο Αρχηγός της ΕΛ.ΑΣ αντιστράτηγος Νίκος Παπαγιαννόπουλος φέρεται να προτρέπει υφισταμένους του να κάνουν το βίο αβίωτο σε συλληφθέντες μετανάστες.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα ίδια δημοσιεύματα, ο επικεφαλής της Ελληνικής Αστυνομίας δηλώνει σε αστυνομικούς μεταξύ άλλων τα εξής: "Πρέπει να τους κάνουμε το βίο αβίωτο. Δηλαδή να ξέρει ο άλλος ότι όταν θα έρθει στη χώρα αυτή, θα καθίσει μέσα. Αλλιώς δεν κάνουμε τίποτα, αποτελούμε το καλύτερο τόπο προσέλκυσης μεταναστών". Στο ίδιο τεύχος, εξάλλου, φιλοξενούνται μαρτυρίες προσφύγων που υπέστησαν βασανιστήρια, απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση (γδύσιμο, βαριά σωματική βία, εκφοβισμό, βιασμούς, στέρηση φαγητού, εγκλεισμό σε άθλιες συνθήκες), πριν επαναπροωθηθούν παράνομα στην Τουρκία.

Η αποκάλυψη προκάλεσε την άμεση παρέμβαση της Διεθνούς Αμνηστίας, με τον διευθυντή της οργάνωσης για την Ευρώπη και την Κεντρική Ασία, John Dalhuisen, να ζητά την άμεση διερεύνηση της υπόθεσης. Τα ίδια δημοσιεύματα, εξάλλου, επιβεβαιώνουν έκθεση της Διεθνούς Αμνηστίας που δόθηκε στη δημοσιότητα μόλις μια εβδομάδα πριν, και στην οποία φιλοξενούνταν μαρτυρίες προσφύγων από τη Συρία για το πώς έλληνες αστυνομικοί ή συνοριοφύλακες, με όπλα και ολοπρόσωπες κουκούλες, τους κακομεταχειρίστηκαν, τους πήραν όλα τα υπάρχοντά τους και τελικά τους επαναπροωθήθηκαν στην Τουρκία. Σε μια από τις μαρτυρίες αυτές, ένας 32χρονος άνδρας από τη Συρία δήλωνε ότι τον Οκτώβριο του 2013, ο ίδιος και η μητέρα του ήρθαν αντιμέτωποι με την ελληνική συνοριοφυλακή κοντά στη Σάμο: Η ομάδα των 35 συνολικά ατόμων, μεταξύ των οποίων βρίσκονταν γυναίκες και μικρά παιδιά, απωθήθηκε παράνομα στην Τουρκία, αφού οι

συνοριοφύλακες έβαλαν όλους τους άνδρες να ξαπλώσουν στο σκάφος, πάταγαν πάνω τους και τους χτύπαγαν με τα όπλα τους επί τρεις ώρες, ενώ στη συνέχεια, αφού αφαίρεσαν τη μηχανή, τους έβαλαν πίσω στο πλαστικό σκάφος και τους οδήγησαν πίσω στα τουρκικά ύδατα, όπου τους άφησαν στη μέση της θάλασσας.

Παρόμοια ευρήματα κατάγραφε στις αρχές Νοεμβρίου του 2013 και η έκθεση της PRO-ASYL. Συγκεκριμένα, άνδρες των Ειδικών Δυνάμεων με καλυμμένα τα πρόσωπά τους κατηγορούνταν για κακομεταχείριση μεταναστών κατά τη σύλληψή τους, αυθαίρετη κράτησή τους χωρίς να γίνει καταγραφή της παρουσίας τους σε ελληνικό έδαφος και επαναπροώθησή τους στην Τουρκία, κατά παραβίαση του διεθνούς δικαίου. Η ίδια έκθεση σημείωνε ότι ειδικές μονάδες της Ελληνικής Ακτοφυλακής εγκαταλείπουν πρόσφυγες σε τουρκικά χωρικά ύδατα χωρίς να μεριμνήσουν για την ασφάλειά τους, καθώς και ότι η πλειονότητα όσων παραχώρησαν συνεντεύξεις, ισχυρίστηκαν ότι υπέστησαν κακομεταχείριση. Στην ίδια έκθεση, τέλος, αναφερόταν ότι η κοινή επιχείρηση «Ποσειδών-ξηρά και θάλασσα» σχετίζεται με παράνομες επαναπροωθήσεις, εξ ου και η PROASYL θέτει το ερώτημα της εμπλοκής της Frontex στα κρούσματα παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Προς επίρρωση των προαναφερθεισών καταγγελιών, η *Εφημερίδα των Συντακτών* φιλοξενούσε στις 13.11.2013 μαρτυρία Σύρου πρόσφυγα που έπεσε θύμα παράνομης επιχείρησης επαναπροώθησης στην Τουρκία. Ο 34χρονος, πατέρας δύο παιδιών, και μέλος της ομάδας των 150 Σύρων προσφύγων που τα ίχνη τους χάθηκαν στην Ορεστιάδα την Τρίτη 12 Νοεμβρίου, δήλωνε τα εξής για τη βία που υπέστη συμπατριώτης του από τις ελληνικές αρχές: "Ορκίζομαι στο Θεό, δεν έχω ξαναδεί στη ζωή μου άνθρωπο να τρώει τόσο ξύλο. Τον έριξαν κάτω και του πατούσαν το κεφάλι, τον κλοτσούσαν, τον χτυπούσαν με τη λαβή του όπλου. Αυτό κράτησε μισή ώρα. Έπειτα άρχισαν να κλοτσάνε τη γυναίκα. Ύστερα πήραν γυμνά καλώδια και τους χτυπούσαν μ' αυτά. Ορκίζομαι, ήταν Έλληνες αστυνομικοί. Τότε, άρχισαν με μας. Μας χτυπούσαν τον έναν μετά τον άλλο μέχρι που έφτασαν τα αυτοκίνητα".

Στην περίπτωση της άσκησης βασανιστηρίων, της απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης συλληφθέντων και κρατουμένων προσφύγων και μεταναστών, η χρήση παράνομων μέσων αποτροπής και η άσκηση βασανιστηρίων δεν μπορούν να αποδοθούν σε αστυνομική αυθαιρεσία ή τη χρήση "αναγκαίας βίας" κατά τη συμπλοκή. Αντίθετα, αντιστοιχούν σε ρητές εντολές των πολιτικών προϊσταμένων της ΕΛ.ΑΣ. Είναι ο ίδιος ο πρωθυπουργός κ. Σαμαράς που, μετά τις δηλώσεις περί ανακατάληψης πόλεων (οι οποίες ως γνωστόν έχουν στηλιτευθεί, μεταξύ άλλων και από τον Επίτροπο του Συμβουλίου της Ευρώπης κ. Μούιζνιεκς), δήλωνε στην ομιλία του στις 7.12.2013 στη Βουλή: "Σας θυμίζω ότι μέχρι πριν από λίγο στους ευρωπαϊκούς θεσμούς δεν τολμούσαν καν να πουν τη λέξη λαθρομετανάστευση! Τώρα, μαζί με άλλες χώρες του μεσογειακού Νότου, τη βάλαμε ως προτεραιότητα στην ατζέντα. Και με τακτικές "αποτροπής" επιπλέον, που μέχρι σήμερα επίσης απαγορεύονταν". Στο ίδιο μήκος κύματος, και μιλώντας σε τοπικό ραδιοφωνικό

σταθμό για την μεταναστευτική πολιτική και τις επιχειρήσεις-σκούπα της ΕΛ.ΑΣ στο κέντρο της Αθήνας, ο νυν υπουργός Υγείας κ. Άδωνις Γεωργιάδης δήλωνε: “Πρέπει να τους κάνουμε τη ζωή δύσκολη για να καταλάβουν ότι είναι ανεπιθύμητοι στη χώρα και να φύγουν ” (Πρώτο Θέμα, 10.6.2013). Με βάση δε την ίδια λογική, παραμένει μέχρι σήμερα χωρίς απάντηση αναφορά που κατέθεσαν τον Ιούλιο του 2013 βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ στους υπουργούς Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, και Δικαιοσύνης, καθώς και τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, για τις απάνθρωπες συνθήκες κράτησης στα κρατητήρια της Αθήνας και του Πειραιά.

Επειδή η κυβέρνηση αγνοεί συστηματικά τα προαναφερθέντα, και μεταξύ άλλων α) πορίσματα του Συνηγόρου του Πολίτη για τις άθλιες συνθήκες κράτησης σε κέντρα κράτησης, κρατητήρια και φυλακές, καθώς και την απουσία ανεξάρτητου ελεγκτικού μηχανισμού και την ατιμωρησία των δραστών, β) αντίστοιχες παραβιάσεις διαπιστώνει η ΕΕΔΑ ήδη από το 2001, γ) έκκληση για τη λήψη μέτρων που διατύπωσε ο εισαγγελέας Γιαννάκης με δημόσιες επιστολές στους υπουργούς Δικαιοσύνης και δ) σχετικές καταγγελίες της ΠΟΑΣΥ.

Επειδή η κυβέρνηση αγνοεί επίσης τις διαπιστώσεις του απεσταλμένου του ΟΗΕ για την παρακολούθηση της Σύμβασης κατά των βασανιστηρίων, Manfred Nowak (2011), ο οποίος κάνει λόγο για γενικευμένη υποβολή σε απάνθρωπη μεταχείριση μεταναστών χωρίς έγγραφα και αιτούντων άσυλο λόγω των συνθηκών κράτησης, αλλά και κατάχρηση της κράτησης, ενώ συνιστά τη λήξη της κράτησης υπό αυτές τις συνθήκες και την λειτουργία ανεξάρτητου ελεγκτικού οργάνου.

Επειδή η κυβέρνηση αγνοεί παρόμοια ευρήματα στις εκθέσεις των Επιτρόπων για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα κ.κ. Μούιζνιεκς και Χάμαμπεργκ, καθώς και τις πολυάριθμες καταδίκες της χώρας μας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου λόγω των συνθηκών και της παράνομης κράτησης, αλλά και για βασανιστήρια, αλλά και τη ντροπιαστική για τη χώρα Δημόσια Δήλωση της Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων CPT (15/3/2011), που καταδίκασε την Ελλάδα για παραβίαση των διατάξεων περί βασανιστηρίων και απάνθρωπης μεταχείρισης μετά από πολυετή μη συμμόρφωση.

Επειδή με πρόσφατη απόφαση του, το Ναυτοδικείο Πειραιώς καταδίκασε δύο αξιωματικούς του Λιμενικού Σώματος για βασανιστήρια (στεγνός και υγρός πνιγμός, εικονική εκτέλεση, άγριο ξυλοδαρμό), επιβεβαιώνοντας τις μεθοδευμένες παράνομες αυτές πρακτικές που εφαρμόζονται εδώ και πολλά χρόνια στα θαλάσσια σύνορα της χώρας.

Επειδή προτροπές σαν αυτή που φέρεται να έχει απευθύνει στους υφισταμένους του ο Αρχηγός της ΕΛ.ΑΣ εμπίπτουν στην κατηγορία των εγκλημάτων με ρατσιστικά χαρακτηριστικά.

Επειδή σύμφωνα με τον Ποινικό Κώδικα η άσκηση βασανιστηρίων συνιστά προσβολή του πολιτεύματος, ενώ τα βασανιστήρια κατατάσσονται στα πλέον ειδεχθή εγκλήματα διεθνώς.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι υπουργοί:

1. Σε ποιες ενέργειες θα προβούν για τη διερεύνηση των αλληπάλληλων καταγγελιών, που εμπλέκουν αστυνομικούς, συνοριοφύλακες και μέλη του Λιμενικού σε υποθέσεις βασανιστηρίων και απάνθρωπης μεταχείρισης, και δη για την εξακρίβωση των πρόσφατων δημοσιευμάτων, που αφορούν τον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας; Γιατί συνεχίζεται το καθεστώς ασυλίας και ατιμωρησίας, καθώς και η συγκάλυψη των αλληπάλληλων κρουσμάτων, παρά τις τεκμηριωμένες καταγγελίες των τελευταίων ετών;
2. Προτίθεται ο υπουργός Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη συστήσει ανεξάρτητο από την ΕΛ.ΑΣ όργανο για την καταγγελία και τη διερεύνηση κρουσμάτων αστυνομικής αυθαιρεσίας, καθώς και να υπαγάγει επιτέλους το συσταθέν, βάσει του ν. 3938/2011, Γραφείο Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας, σε διακομματικό κοινοβουλευτικό έλεγχο;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Κατριβάνου Βασιλική

Αγαθοπούλου Ειρήνη

Αλεξόπουλος Απόστολος

Αμμανατίδου Ευαγγελία

Βούτσης Νίκος

Διαμαντόπουλος Βαγγέλης

Διώτη Ηρώ

Δρίτσας Θοδωρής

Ζαχαριάς Κώστας

Καραγιαννίδης Χρήστος

Σταθάκης Γιώργος

Σταμπουλή Αφροδίτη

Στρατούλης Δημήτρης

Τσουκαλάς Δημήτρης